

בהמה נקבה מעוברת, וחישוב לאכול ממנה את השליל [העובר שבמעיה], או את השיליא [שק עור העוטף את העובר במעי אמר] בחוין, לא פיגול, כיון שהעובר והשיליא אינם גוף הזבח. וכן המולק את התורין במחשבה לאכול ביציהן שבתוך מעיהם בחוין, לא פיגול, משום שאינם גוף הקרבן.

ו. חלב הנמצא בדדי¹² בהמת המוקדשין בעת זביחתה, וביצי תורין הנמצאים בגוף התורים בעת מליקתם, אין חייבין עליהן, על אכילתן משום פיגול ונתר, ולא חייב אדם טמא האוכלם, משום שאינם זבח.¹³

הקרנים ומן הטלפים, שכל אלו אינם ראויים לאכילה,⁹ וחישוב לאוכלם חוין לזמנו או חוין למקומו, כשר הזבח. וכל אלו¹⁰ אין חייבין עליהן משום פיגול. שאם באו מקרבן שהתפגל מחמת מחשבת אכילה או הקטרה חוין לזמנו, ואכל מהם, אינו חייב כרת כדין האוכל פיגול, ולא משום נותר, שאם באו מבשר קרבן שעבר זמן אכילתו ואכל מהם, אינו חייב כרת¹¹ כדין האוכל נותר, ולא משום טמא, שאם באו מקרבן כשר ואכלם טמא, אינו חייב כרת כדין טמא שאכל את הקודש.

ה. השוחט את המוקדשין וכגון קרבן שהוא

[שם יח כב] תמה על דבריו, שהרי בכל מאכלות אסורות כגון נבלה וטרפה, אין חייבים אלא על אכילת הבשר, כפי שכתב הרמב"ם [מאכלות אסורות ד יח] שאם אכל בהם מן העור והעצמות וכו' אף על פי שהוא אסור, פטור. ולגבי רוטב, כתב הרמב"ם [שם טו א ב] שאין חייב אלא אם היה בו טעמו וממשו, וכיצד העלה המשנה למלך שיתחייב בזה משום פסולי המוקדשין? ובמקדש דוד [טז ו] כתב, שהטעם בכל אלו אינו משום שאינם ראויים לאכילה, אלא מפני שאין הם מגוף הזבח, ולכך אף מלקות אינו חייב על אכילתם.

12. כן פירש רש"י. והרמב"ם [פסולי המוקדשין יח כב] בהביאו את כל אלו הדברים שאין חייב עליהם משום פיגול, נותר וטמא, לא כלל בהם חלב שבמוקדשין. ועיין באור שמח.

13. כן פירש רש"י. ולעיל לגבי שליל ושליא שאינם מפגלים כתב, שאין הם גוף הזבח. וכתב הקרן אורה, ששליל יש לו דין זבח, ונאכל ליום ולילה כדין הזבח עצמו, ולכך אם אכלו בזבח שנתפגל חייב, כפי המבואר בגמרא. אלא שמכל

רבי אליעזר הפוסל במחשב להקטיר דבר המיועד לאכילה, או לאכול דבר המיועד להקטרה, מכל מקום מודה, שאין מחשבת אכילה והקטרה מצטרפות.

9. בטעם דין זה כתב הרמב"ם בפירושו המשניות: שכל אלו הדברים, אף על פי שנאכלים, אין חוששין להם ואין סומכים להם לאוכלם. וכן עולה מדבריו ביד החזקה [פסולי המוקדשין יד ז] שכתב: הואיל ואינם חשובים, נקראים דבר שאינו ראוי לאכילה לענין הקרבנות.

10. הקשה האור גדול [בפירושו על המשניות], לשיטה הסוברת טעם כעיקר, מדוע אין חייבים על אכילת הרוטב הרי זה כמי שאכל את גוף הבשר!?

11. המשנה למלך [פסולי המוקדשין יח ז] מצדד לגבי נותר ופיגול, שהאוכל בהם מדברים שאינם ראויים לאכילה כגון העור או הרוטב, הרי זה לוקה משום אכילת פסולי המוקדשין, הנלמד מ"לא תאכל כל תועבה". ובאבן האזל